

Full ferð á kinverska búskapinum

Bara fyrstu seks mánaðirnar í ár hefur búskaparvøksturin í Kina verið heili 10,9%. Hetta er meira enn búskaparvøksturin var í alt 2005, og alt bendir á, at heimins fólkaríkasti búskapur bara heldur á fram at vaksa. Ikki minst takkað verið einum ógvusligum vøstri í privatu nýtsluni. Men tað eru ikki øll, sum eru eins fegin um vøksturin. Eitt nú hava amerikanskir politikkarar funnist at kinversku starvsfeløgum sínum, sum teir siga tilvitað undirmeta kinverska gjaldoyrað fyrri at skunda undir útflutngin. Búskaparvøksturin hefur eisini skapt eina inflatió, men hendan hefur higartil í ár verið avmarkað til 1,8%.

Stress-útgjald trífaldast

Donsku tryggingarfeløgini ávara nú móti vandamiklu gongdini um stress á arbeiðsplássum. Útgjöldini frá tryggingunum sum endurgjald fyrri stress á sálarligar sjúkur eru trífaldað seinastu fimm árin, og eingi tekin eru um, at hesi minka. Hjá Danica Pension sigur Jens Christian Nielsen, figgjarfrøðingur, at talan er um eitt fyrbrigdi, sum øll orsök er til at vera á varðhaldi ímóti. Ikki minst, tí talan er um alsamt yngri fólk – aloftast við góðum útbúgvum – sum verða rakt.

Richard Hardmann, oljudeveteranur:

Vísir í at oysku un

Ráðstevna góð fyrri oljuleiting við Føroyar

– Vit finga so nógva spennandi og nýggja vitan á oljuráðstevnuni herfyri, at hetta kann skunda munandi undir oljuleiting á landgrunninum heldur Heri Ziska, ein av okkara fremstu serfrøðingum, tá tað um undirgrundina ræður

OLJURÁÐSTEVNA

Jan Müller
jan@sosialurin.fo

Heri Ziska var ein av oddamonnum aftanfyrri stóru oljuráðstevnuna í Norðurlandahúsinum herfyri. Hann er ein av okkara fremstu serfrøðingum, tá tað um føroysku undirgrundina ræður. Tað var heldur einki minni enn eitt bragd, at hann saman við øðrum góðum fólki hjá Jarðfeingi megnaði at fáa nær 100 útlendskar serfrøðingar og granskarar til Føroya, nú spennandi boring fer fram her.

Og tað er ein fegin Heri Ziska, sum nú eftir ráðstevnuna hyggur fram í tíðina. Hann situr framvegis

og tryggir uppá tey mongu áhugaverdu innleggini, sum vórðu hildin á ráðstevnuni. –Hetta riggaði sera væl við nógvum spennandi fyrilestrum, og so kom eisini nóg nýggja vitan fram. Hetta er sera gott fyrri tað føroyska økið sigur Heri, sum heldur, at ikki minst fyrilesturinn um Rosebankfundið hinumegin markið var sera áhugaverdur. tí tað er nústæði nú, at fólk hava fingið at vita, at tað er ikki oman á ella undir basaltinum, at olja og gass eru funnin. Tað er harafturímóti inni í sjálvum basaltinum.

– Vit á Jarðfeingi eru so eisini farin at hyggja eftir hesi vitan, sum ger okkara øki uppáttur meira áhugavert. Vanliga koma sedimentini okkara megin frá einum basaltumráði, og tí hava vit higartil ikki hildið, at tey eru serliga góð. Nýggja vitanin merkir, at tey eru nóg góð til, at vit saktans kunnu brúka tey til reservoir. Tvs. at vit fáa nú møguleika at leita eftir olju í væl yngri fláum, enn vit fyrr hava gjørt. Har man fyrri hefur sagt, at har basaltið kom, var einki at fara eftir, síggja vit nú, at har kann vera nakað at fara eftir.

Grønland og Føroyar

Fleiri av fyrilestrarhaldarunum tosaðu um jarðfrøðiliga sambandið millum Føroyar og Grønland í gamlari tíð. At Grønland og Føroyar hava ligið tættari saman hefur verið mett sum ein fyrimunur fyrri at finna olju her hjá okkum. Seinastu kanningarnar eru uppaftur meira bjartskygdar hesum viðvíkjandi, tí nú vísir tað seg, at sediment frá Grønlandi finnast í føroyskum øki langt upp í tíðina. Tað vísir seg, at sediment eru komin úr Grønlandi líka til og við ta síðstu fasuna av vulkanismu í Føroyum, so vit hava fingið langt tíðina, har vit kunnu fáa góð sediment norðanfrá eisini langt upp í tíðina sigur Heri Ziska. Hetta eru týðandi fyrirtreytir fyrri at finna olju um okkara leiðir.

Heri Ziska sigur, at tess meira vit fáa at vita um basaltið og tað, sum undir basaltinum, tess størri møguleikar eru fyrri, at okkara økið er áhugavert. Alt tað, sum man fyrr helt ikki bar til orsakað av basaltinum, tá ber kanska til kortini. Tí blívur føroyska økið meira og meira spennandi. Basaltið er ikki ein so

negativur faktorur longur, sum tað hefur verið.

– Hvat var fyrri teg mest hugvekjandi á ráðstevnuni?

–Tað var, at fólk byrja at síggja, at tað føroyska økið, tvs. strukturar og skap, er nokkso gamalt. Tað hefur sera stóra ávirkan á, hvar tú hefur sediment og hvar tú kanst hava reservoir. Hetta var nakað av tí, sum eg sjálvur legði fram á ráðstevnuni og áhugavert var at fáa tað váttað av øðrum eisini. Hetta er so eisini nakað, sum gongur beint ímóti tí, sum sum tú lesir í litteraturinum, so her er við at koma vend í, tibetur. Og tað hefur nóg at siga fyrri okkum.

Avleiðingin er nú tann, at nógva fara heim aftur og hugsa umaftur um alt hetta. Taka ta vitan tey hava fingið her til sín og byggja hana út. Vit hava fingið útvekslað vitan uppá einar tveir dagar, sum tað kanska vanliga tekur upp til 5 ár at fáa útvekslað. Tvs. at vit nú eru har vit kanska kundu verið um fleiri ár. Nú fáa vit tað út, meðan alt er spennandi í mun til sjálva oljuleitingina.

– Her eru gjørd stór framstig, og vit skilja betur undirgrundina, síðani farið varð undir at kanna Føroyaøkið miðskeiðis í 90-unum. Eg eri rættiliga vísir í, at olja verður funnin í føroyska økinum.

OLJULEITING

Jan Müller
jan@sosialurin.fo

Hetta sigur ein av veteranunum í oljuleitingini við Føroyar, Richard Hardmann. Sjálvur var hann ein av fyrstu útlendsku jarðfrøðingunum, sum komu til Føroya fyrst í 90-unum at seta skjótil á leitingina her. Hóast hann er farin frá við eftirløn, so er hann enn virkin í oljuvinnuni sum ráðgevi fyrri bæði føroyska oljufelagið Atlantic Petroleum og onnur oljufeløg. Hann sigur seg vera meira sannførdan um, at olja er í undirgrundini í dag, síðani hann og starvsfelagarnir í Amerada Hess gjørdur støðuna upp um, at Marjunfundið var ikki lønandi. Og orsøkin til hesa stóru broytingina, frá Marjunfundinum og fram til í dag, sigur Richard Hardmann vera, stóra fundið á bretskum øki, Rosebank/Lochnagar, hinumegin markið. Hann heldur, at

góðir møguleikar eru fyrri tí teir á oljumáli kalla ”mirror image” tvs. at undirgrundin okkara megin markið kann vera ein spegilsmynd av henni hinumegin, har Rosebankkeldan liggur.

Orsøkin til at bjartskygni er størri í dag er ein samanrenning av betri seismikki, betri forstålsu av jarðfrøðini og sum heild ein sannførandi kensla av, at her finst olja.

Richard Hardmann heldur, at tað verður neyugt at brúka nógvar pengar fyrri at finna oljuna, og fara góð tíðindi at koma sohvørt,

